

EVROPSKÝ PARLAMENT

2004

2009

Dokument ze zasedání

A6-0263/2008

24. 6. 2008

ZPRÁVA

o občanských a alternativních médiích v Evropě
(2008/2011(INI))

Výbor pro kulturu a vzdělávání

Zpravodajka: Karin Resetarits

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU	3
VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ.....	9
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU	14

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o občanských a alternativních médiích v Evropě (2008/2011(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na články 150 a 151 Smlouvy o ES,
- s ohledem na Amsterodamskou smlouvu, kterou se mění Smlouva o Evropské unii, Smlouvy o založení Evropských společenství a některé související akty, podepsanou dne 2. října 1997, protokol č. 9 o systému veřejného vysílání v členských státech, Úř. věst. č. C 340/109,
- s ohledem na článek 11 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na Úmluvu UNESCO o kulturní rozmanitosti, která uznává legitimitu veřejných politik na uznávání a podporu rozmanitosti,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/21/ES ze dne 7. března 2002 o společném předpisovém rámci pro sítě a služby elektronických komunikací (rámcová směrnice)¹,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/19/ES ze dne 7. března 2002 o přístupu k sítím elektronických komunikací a přiřazeným zařízením a o jejich vzájemném propojení (přístupová směrnice)²,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/20/ES ze dne 7. března 2002 o oprávnění pro sítě a služby elektronických komunikací (autorizační směrnice)³,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2002/22/ES ze dne 7. března 2002 o univerzální službě a právech uživatelů týkajících se sítí a služeb elektronických komunikací (směrnice o univerzální službě)⁴,
- s ohledem na směrnici Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007, kterou se mění směrnice Rady 89/552/EHS o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání⁵,
- s ohledem na rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady č. 676/2002/ES ze dne 7. března 2002 o předpisovém rámci pro politiku rádiového spektra v Evropském společenství (rozhodnutí o rádiovém spektru)⁶,

¹ Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 33.

² Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 7.

³ Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 21.

⁴ Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 51.

⁵ Úř. věst. L 332, 18. 12. 2007, s. 27.

⁶ Úř. věst. L 108, 24.4.2002, s. 1.

- s ohledem na bílou knihu Komise o evropské komunikační politice (KOM(2006)0035),
 - s ohledem na sdělení Komise Evropskému parlamentu, Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů o evropském přístupu k mediální gramotnosti v digitálním prostředí (KOM(2007)0833),
 - s ohledem na své usnesení ze dne 14. července 1995 o zelené knize „Strategické možnosti posílení evropského programového průmyslu v souvislostech audiovizuální politiky Evropské unie“,
 - s ohledem na pracovní dokument útvarů Komise o pluralitě sdělovacích prostředků v členských státech Evropské unie (SEK(2007)0032),
 - s ohledem na své usnesení o riziku porušení svobody projevu a práva na informace v EU a zejména v Itálii (čl. 11 odst. 2 Listiny základních práv)¹,
 - s ohledem na studii „Jak fungují občanská a alternativní média v Evropské unii“, kterou nechal vypracovat Evropský parlament,
 - s ohledem na dokument Rady Evropy: Doporučení CM/Rec (2007)2 Výboru ministrů členským zemím o pluralitě médií a různorodosti mediálního obsahu,
 - s ohledem na deklaraci Výboru ministrů Rady Evropy (Decl-31.01.2007E) o ochraně úlohy médií v demokracii v souvislosti s koncentrací médií,
 - s ohledem na společné prohlášení zvláštního zpravodaje OSN pro svobodu názoru a projevu, zástupce OBSE pro svobodu médií, zvláštního zpravodaje Organizace amerických států pro svobodu projevu a zvláštního zpravodaje Africké komise pro lidská práva a práva národů pro svobodu projevu a přístup k informacím ze dne 12. prosince 2007 na téma rozmanitosti ve vysílání,
 - s ohledem na článek 45 jednacího řádu,
 - s ohledem na zprávu Výboru pro kulturu a vzdělávání (A6-0263/2008),
- A. vzhledem k tomu, že občanská a alternativní média jsou neziskové organizace odpovědné společnosti, jemuž mají sloužit,
- B. vzhledem k tomu, že „neziskové“ znamená, že prvořadým cílem takovýchto médií je vykonávat činnost veřejného a/nebo soukromého zájmu bez jakéhokoli obchodního či peněžního zisku,
- C. vzhledem k tomu, že „odpovědné společnosti“ znamená, že občanská a alternativní média mají společností informovat o svých činnostech a rozhodnutích a odůvodnit je a měla by být penalizována v případě, že dojde k případnému pochybení z jejich strany,
- D. vzhledem k tomu, že mezi členskými státy jsou značné rozdíly v rozšíření a vlivu

¹ Přijaté texty, P5_TA(2004)0373.

občanských a alternativních médií, jež jsou největší v těch členských státech, které jim přiznávají jasné právní postavení a uvědomují si jejich přidanou hodnotu,

- E. vzhledem k tomu, že občanská a alternativní média by měla být otevřena účasti na vytváření obsahu ze strany členů společenství a tím posílit jejich aktivní dobrovolnou účast na mediální produkci oproti pasivní percepci médií,
- F. vzhledem k tomu, že občanská a alternativní média velmi často nezastupují většinové zájmy ve společnosti, ale jsou spíše zaměřena na menší specifické cílové skupiny přehlížené ostatními médii, v mnoha případech na místní nebo regionální úrovni,
- G. vzhledem k tomu, že občanská a alternativní média plní v mediální oblasti širokou, ale často neuznávanou úlohu, zejména úlohu zdroje místního obsahu, a posilují inovace, kreativitu a různorodost obsahu,
- H. vzhledem k tomu, že povinností občanských a alternativních médií je vykonávat jasné definovaný mandát, jako např. sloužit ve prospěch společnosti, což musí odrážet také obsah, který produkují,
- I. vzhledem k tomu, že jedním ze slabých míst občanských a alternativních médií v EU je to, že nejsou dostatečně právně uznávána v rámci mnoha vnitrostátních právních ráďů, a vzhledem k tomu, že otázkou občanských a alternativních médií se v podstatě dosud nezabývají žádné příslušné právní texty Evropské unie,
- J. vzhledem k tomu, že zavedením souboru pravidel, kromě právního uznání, by se vyjasnilo postavení, postupy a úloha tohoto odvětví, což by přispělo k jistotě v odvětví a rovněž zajistilo nezávislost a zabránilo nevhodnému počínání,
- K. vzhledem k tomu, že internet urychlil přechod odvětví do nové etapy s novými možnostmi a výzvami, a vzhledem k tomu, že náklady spojené s přechodem z analogového na digitální vysílání představují pro občanská a alternativní média značnou zátěž,
- L. vzhledem k tomu, že rok 2008 byl vyhlášen Evropským rokem mezikulturního dialogu, což znamená, že média v EU hrají obzvlášť důležitou úlohu při zajišťování nanejvýš vhodných prostředků vyjadřování a informování menších kulturních entit v rámci společnosti jako celku a pro pokračování v mezikulturním dialogu po celý rok 2008 i v budoucnu,
- M. vzhledem k tomu, že občanská a alternativní média jsou důležitým prostředkem k posílení možností občanů a jejich povzbuzení k aktivnímu zapojení v občanské společnosti, vzhledem k tomu, že obohacují společenskou diskusi a představují prostředek vnitřní (názorové) plurality, a vzhledem k tomu, že soustředování vlastnictví médií brání tomu, aby se média do hloubky věnovala otázkám místního zájmu pro všechny skupiny tvořící společenství,
- 1. zdůrazňuje, že občanská a alternativní média jsou účinným prostředkem posílení kulturní a jazykové rozmanitosti, sociálního začleňování a místní identity, což vysvětluje rozmanitost tohoto odvětví;

2. upozorňuje na skutečnost, že občanská a alternativní média napomáhají upevnit identitu specifických zájmových společenství a současně umožňují jejich členům se setkávat s jinými společenskými skupinami, čímž sehraávají důležitou úlohu při posilování tolerance a pluralismu ve společnosti a přispívají k mezikulturnímu dialogu;
3. rovněž zdůrazňuje, že občanská a alternativní média podporují mezikulturní dialog vzděláváním veřejnosti, bojem proti negativním stereotypům a napravováním představ vytvářených masovými médii o společenských skupinách ohrožených vyloučením, jako jsou uprchlíci, přistěhovalci, Romové a jiné etnické a náboženské menšiny; zdůrazňuje, že občanská a alternativní média jsou jedním z existujících prostředků napomáhajících integraci přistěhovalců a také umožňujících znevýhodněným členům společnosti se aktivně zapojit prostřednictvím diskusí na témata, která jsou pro ně důležitá;
4. zdůrazňuje, že občanská a alternativní média mohou sehrát důležitou úlohu hodnotného centra pracovní praxe v programech odborné přípravy zapojujících externí organizace včetně vysokých škol i nekvalifikované členy společenství; poukazuje na to, že zapojením do činnosti občanských a alternativních médií občané získávají užitečné a přenosné dovednosti v oblasti digitálních technologií, internetu a práce s textem;
5. upozorňuje na to, že občanská a alternativní média povzbuzují tvořivou činnost místních umělců a podnikatelů a poskytují jim prostor pro testování nových nápadů a koncepcí na veřejnosti;
6. domnívá se, že občanská a alternativní média přispívají k cíli, jenž spočívá ve zvýšení mediální gramotnosti občanů prostřednictvím jejich přímého zapojení při vytváření a šíření obsahu; vyzývá školní komunitní střediska, aby v mládeži pěstovala občanský postoj, zvyšovala mediální gramotnost a budovala kompetence využitelné pro další účast mládeže v občanských a alternativních médiích;
7. zdůrazňuje, že občanská a alternativní média napomáhají posílit pluralitu médií, neboť poskytují jiné pohledy na problémy, které se nacházejí ve středu zájmu daného společenství;
8. zdůrazňuje, že vzhledem k omezení působení či nepřítomnosti veřejnoprávních a komerčních médií v některých oblastech, včetně vzdálených oblastí, a tendenci komerčních médií ke krácení místního obsahu, mohou občanská a alternativní média představovat jediný zdroj místních zpráv a informací a jediný hlas místních společenství;
9. vítá skutečnost, že občanská a alternativní média mohou zlepšit informovanost občanů o stávajících veřejných službách a posílit účast občanů na veřejné diskusi;
10. domnívá se, že občanská a alternativní média mohou tím, že budou oslovovat specificky zacílené publikum, sloužit jako účinný prostředek přibližování Unie občanům; doporučuje členským státům, aby s občanskými a alternativními médii aktivněji spolupracovaly, a zapojily se tak do užšího dialogu s občany;
11. zdůrazňuje, že k naplnění potenciálu občanských a alternativních médií je nezbytná

- vysoká kvalita, a vyzdvihuje skutečnost, že tato kvalita nemůže být zajišťována bez patřičných finančních prostředků; konstatuje, že finanční zdroje občanských a alternativních médií se do značné míry liší, ale obecně jsou spíše nízké, a potvrzuje, že další finanční prostředky a digitalizace by odvětví občanských a alternativních médií umožnily rozšířit jejich inovační profil a poskytovat nové a životně důležité služby přinášející přidanou hodnotu ke stávající analogové nabídce;
12. konstatuje, že odvětví se nedostává dostatečné podpory, kterou potřebuje k tomu, aby mohlo vyvinout zvýšené úsilí o zlepšení svého zastoupení u Evropské unie a vnitrostátních rozhodovacích orgánů a kontaktu s nimi;
 13. zdůrazňuje potřebu politické nezávislosti občanských a alternativních médií;
 14. vyzývá Komisi a členské státy, aby prvky, jež jsou uvedeny v tomto usnesení, zohlednily tím, že budou definovat občanská a alternativní média jako média, která:
 - a) jsou nezisková a nezávislá nejen na vnitrostátních, ale i místních orgánech, vykonávají zejména činnost veřejného zájmu či zájmu občanské společnosti a slouží jasně definovaným cílům, které vždy zahrnují společenský přínos a příspěvek k mezikulturnímu dialogu;
 - b) jsou odpovědná společenství, jemuž slouží, což znamená, že občanská a alternativní média mají společenství informovat o svých činnostech a rozhodnutích a odůvodnit je a měla by být penalizována v případě, že dojde k pochybení z jejich strany, aby se jejich činnost trvale řídila zájmy společenství a zabránilo se utváření hierarchických sítí;
 - c) umožňují členům společenství podílet se na vytváření obsahu; členové společenství se mohou podílet na všech aspektech provozu a řízení, přičemž pracovníci zodpovědní za obsahovou redakci musí být profesionálové;
 15. doporučuje členským státům, které tak dosud neučinily, aby právně uznaly občanská a alternativní média jako zvláštní kategorii existující vedle médií komerčních a veřejnoprávních, aniž by tím utrpěla tradiční média;
 16. vyzývá Komisi, aby při navrhování ukazatelů plurality sdělovacích prostředků vzala v úvahu občanská a alternativní média jako alternativní řešení vycházející zdola, které přispívá k zvýšení plurality médií;
 17. vyzývá členské státy, aby občanská a alternativní média aktivněji podporovaly, a zajistily tak pluralitu médií, za předpokladu, že touto podporou neutrpí média veřejnoprávní;
 18. zdůrazňuje úlohu, kterou mohou sehrát místní, regionální a vnitrostátní orgány při podpoře a prosazování občanských a alternativních médií vytvářením vhodné infrastruktury a podporou v rámci programů na výměnu osvědčených postupů, např. programu Společenství nazvaného Regiony pro hospodářskou změnu (původně Interreg);
 19. žádá členské státy, aby zpřístupňovaly analogové i digitální televizní a rozhlasové frekvenční spektrum s ohledem na to, že služby poskytované občanskými a alternativními médii nemají být hodnoceny z hlediska nákladů obětované příležitosti ani účelnosti

nákladů na přidělení spektra, nýbrž z hlediska společenské hodnoty, kterou vytvářejí;

20. je si vědom toho, že na jednu stranu má pouze malá část odvětví znalosti a zkušenosti na to, aby mohla žádat o podporu EU a využívat ji, avšak na druhou stranu si úředníci poskytující finanční prostředky neuvědomují, jak velký potenciální přínos občanská a alternativní média mají;
21. uznává, že odvětví by mohlo lépe využívat finančních programů EU vzhledem k tomu, že přispívají k cílům občanských a alternativních médií, prostřednictvím konkrétních programů, jakými jsou např. Evropský fond pro regionální rozvoj a Evropský sociální fond, jakož i možnosti vzdělávání a odborné přípravy novinářů prostřednictvím programů celoživotního vzdělávání a dalších; zdůrazňuje však, že finanční prostředky musí pramenit v první řadě z vnitrostátních, místních nebo jiných zdrojů;
22. naléhavě vyzývá občanská a alternativní média, aby vytvořila evropský internetový portál, jehož prostřednictvím by bylo možno šířit užitečné a příslušné informace pro toto odvětví, a usnadnit tak vzájemné propojení a výměnu osvědčených postupů;
23. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru, Výboru regionů a vládám a parlamentům členských států.

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

1. Definice občanských a alternativních médií

V této zprávě se zvažují opatření na podporu občanských či alternativních médií v Evropě za účelem zaručit pluralističtější mediální prostředí a kulturní rozmanitost a jasně definovat toto odvětví jako specifickou skupinu v mediálním odvětví. Občanská a alternativní média (dále jen „OM“) lze definovat takto:

Občanská a alternativní média jsou nezisková a odpovědná společenství, jemuž mají sloužit. Poskytují členům společenství možnost podílet se na vytváření obsahu. Tvoří takto v rámci mediálního odvětví specifickou skupinu vedle komerčních a veřejných médií.

OM se orientují na specifické cílové skupiny. Úkol OM je jasně definován a je uskutečňován v souladu s obsahem. V popředí při tom stojí sociální přínos pro společnost.

OM vytvářejí soudržnost, poskytují identitu, posilují společné rysy a zaručují kulturní a jazykovou rozmanitost.

OM jsou většinou provozovány aktivními tvořivými občany, kterým záleží na společenských úkolech.

OM přispívají přímým zapojením občanů do tvorby a distribuce obsahu ke zlepšení mediální gramotnosti ve společnosti.

2. Historický kontext a současná situace

Činnost OM byla poprvé zahájena v Latinské Americe ve 40. letech 20. století jako protestní hnutí v dole na cín a byla dále rozvíjena v severní Americe v 50. letech 20. století.

V západní Evropě se OM objevila v 60. a 70. letech 20. století a byla výrazem snah poskytnout alternativní obsah v porovnání s veřejnoprávními vysílacími kanály, které se musely držet přísných obsahových pravidel vytvořených státem. Díky liberalizaci v 80. letech 20. století byl některým iniciativám OM udělen právní status. Od té doby se uznávání tohoto odvětví v západní Evropě pomalu, ale průběžně zvyšuje.

V mnoha zemích, které přistoupily k EU v letech 2004 a 2007, toto odvětví však prošlo o něco rozdílnějším vývojem. Pirátské vysílání bylo používáno jako nástroj hnutí za lidská práva na protest proti autoritářským vládám. Jako příklad může sloužit slovinské rádio Student založené v roce 1969. V některých středoevropských zemích dále hrála významnou roli při vývoji hnutí za alternativní média církev. Například v Polsku bylo katolické OM rádio těsně spjata s polskou opozicí, což přispělo ke změnám v roce 1989.

Vznik internetu v průběhu nedávných let posunul vývoj odvětví do tzv. třetího věku občanských a alternativních médií. OM sdílí tuto výzvu spolu s ostatními médii.

3. Společenský a kulturní přínos

Občanská a alternativní média mohou sloužit mnoha společenským a kulturním cílům.

Role OM v kulturním dialogu, sociálním začleňování a soudržnosti společnosti

OM pomáhají posilovat identitu specifických zájmových společností a současně umožňují členům těchto společností kontakt s ostatními společenskými skupinami. Proto mohou hrát klíčovou úlohu při posilování tolerance a pluralismu ve společnosti.

Například: V Londýně byli žáci zanedbávající vyučování a příznivci fotbalu pověřeni rozhlasovým projektem na internetu, který se zabývá různými hledisky „fanouškovství“. Dospívající komentují zápasy, dělají rozhovory s idoly, jsou konfrontováni s rasizmem, homofobií a roztržkami, staví proti sobě pachatele a oběti. Jejich činnost probíhá pod vedením profesionálních rozhlasových tvůrců jedné londýnské univerzity. Projekt je podporován státem a financován velkým londýnským fotbalovým klubem, na jehož internetové stránce je zveřejněn.

OM jsou účinným prostředkem k posílení sociálního začleňování a také delegace pravomocí na místní úroveň. OM mohou pomoci znevýhodněným členům společnosti, aby se stali aktivními členy společnosti a podíleli se na diskusích týkajících se problematiky, která je pro ně důležitá.

Například: Angel Radio (Spojené království) je zaměřeno na seniory, kteří usilují o aktivnější roli v životě společnosti, a je jimi také vysíláno. Stanice produkuje mnoho obsahu, jež se speciálně zabývá problematikou starších občanů. Tato stanice se pokouší podnítit veřejnou diskusi o problémech důležitých pro příslušný okruh. Vytvořila CD pro místní školy usilující o zvýšení povědomí ohledně problematiky, jakou je zanedbávání starších občanů a jejich fyzické a mentální zneužívání.

OM pomáhají občanům lépe se vyrovnávat s novými výzvami, neboť OM usnadňují život těm, kterých se tyto výzvy týkají.

Například: Nový začátek v zemi, jejíž kulturu a řeč neznají, patří k běžnému životu mobilních Evropanů. Každý nový začátek je snadnější, je-li možno vyměnit si zkušenosti s lidmi z původní vlasti, kteří sdílejí tentýž osud. Příslušné internetové portály jsou dobře fungujícími příklady OM.

Občanská a alternativní média a mediální gramotnost

OM mají potenciál sloužit jako nástroj na posílení individuálních dovedností v profesích mediální oblasti. Školení dovedností v oblasti nástrojů ICT a internetu v souvislosti s činností OM poskytuje obzvláště užitečné a přenosné dovednosti. To pomáhá lidem nejen získat práci v mediálním odvětví, ale také zvýšit si sebevědomí a sebedůvěru. Znovu tak získávají motivaci k učení.

Občanská a alternativní média jako most mezi místními společenstvími a místními veřejnými službami

OM mohou občanům více objasnit stávající veřejné služby a rovněž je podpořit při tom, aby pomáhali veřejným službám lépe zajišťovat potřeby společenství. Místní orgány veřejné služby mohou s OM spolupracovat při zapojování místního společenství.

Podpora místního tvořivého potenciálu

OM podporují místní tvořivost a poskytují umělcům a tvořivým podnikatelům prostor pro testování nových nápadů a koncepcí na veřejnosti.

Například: Amsterdam Open Channel je iniciativou občanské a alternativní televize. Televizní show, jako je Hoekstreen Live, nabízejí avantgardní tvořivé programy. Hoekstreen Live je dvanáctihodinová show, jež přijala participativní přístup k talkshow tak, že kameru si z ruky do ruky podávají ti, kdo mají zájem natáčet. Ten, kdo si přeje účastnit se, může vstoupit do studia a živě přispět k show. Jsou zde také prováděny experimenty se sbližováním internetu a vysílacích médií. Je přítomen virtuální televizní štáb, který filmuje a vysílá události, které se odehrávají v „Druhém životě“, což je virtuální svět založený na internetu.

Pluralita médií a občanská a alternativní média

Pluralita médií je koncepcí, která zahrnuje přístup občanů k širokému spektru zdrojů informací o rozsáhlé řadě obsahů, což jim umožňuje utvořit si názor, aniž by byli vystaveni nevhodnému vlivu utvářejícímu dominantní názor. Jako taková je považována za důležitou složku demokratické společnosti a je proto také zahrnuta v článku 11 Listiny základních svobod. OM napomáhají posílit pluralitu médií, neboť poskytují jiné pohledy na problémy, které se nacházejí ve středu zájmu daného společenství.

Například: „La Maison des Media Libres“ je francouzskou iniciativou, která slučuje čtyři televizní iniciativy OM v jedné zastřešující organizaci za účelem poskytování alternativního úhlu pohledu na současné dění a společenskou a kulturní problematiku. Cílem je zřízení alternativního mediálního střediska, které zahrnuje televizní a rozhlasovou tvorbu, vydávání knih, distribuci a aktivity ve filmové oblasti.

4. EU a OM

Komunikační politika

Bílá kniha o Evropské komunikační politice se jasně zmiňuje o právu na informace, svobodě

projevu, začleňování, rozmanitosti a účasti, které by měly být vodítky pro utváření politiky EU v této oblasti. Jednou z klíčových zásad vyzdvížených v bílé knize je přímé oslovení zájmů občanů prostřednictvím regionálního zaměření. Politické iniciativy EU a jejich následky by měly být prodiskutovány v místních souvislostech každodenního života lidí. OM by mohla pomoci při posílení účasti občanů ve veřejné diskusi a při úsilí Komise o vytváření spojení mezi zájmy občanů a politikami EU. **Aktivnější spolupráce s OM na regionální bázi by Komisi umožnila vstoupit do těsnějšího dialogu s občany.**

Vzdělávání a mediální gramotnost

V nedávném sdělení Komise o mediální gramotnosti je uvedeno, že je „důležité i to, aby občané lépe porozuměli hospodářskému a kulturnímu rozměru médií a aby se vedla diskuse o tom, jak důležitá jsou pro evropské hospodářství silná a konkurenceschopná média na světové úrovni, nabízející pluralitu a kulturní rozmanitost“. **OM zřetelně přispívají k dosažení lepšího pochopení mediálního průmyslu ve společnosti** zejména přímým zapojením občanů do tvorby a distribuce obsahu .

Pluralita médií

Komise má v úmyslu uveřejnit začátkem roku 2009 sdělení o ukazatelích plurality médií, kde bude zohledněn široký zájem orgánů EU, aby pluralitě médií a rozmanitosti nestála v cestě koncentrace médií. Mělo by být doprovázeno veřejnou konzultací. **Tato konzultace by měla vzít v úvahu OM jako alternativní, vyrovnávající řešení pro zvýšení plurality médií.** Dále by způsobem k zajištění plurality médií mohla být aktivnější podpora OM členskými státy.

5. Potřeby odvětví

Jedním z hlavních nedostatků, pokud jde o postoj ke OM v Evropě, je nedostatečné právní uznávání v rámci mnoha vnitrostátních právních systémů. Jedním z kladných příkladů je Velká Británie, kde jsou OM právně uznávána vedle soukromých a komerčních médií. Oproti tomu EU se o OM dosud nezmiňuje jako o odlišné formě médií, ale používá pouze terminologii veřejných a komerčních poskytovatelů služeb.

Žádný z příslušných právních textů nepoužívá pojem „OM“.

Za těchto podmínek čelí OM obtížné situaci.

Pro rozvoj OM je důležitý oficiálně uznávaný právní status . Umožňuje to odvětví zvýšit svůj profil mezi tvůrci politiky a také se dostat do kontaktu s možnými zadavateli reklamy či sponzory.

Na základě v současné době platných právních předpisů by členské státy měly využít možnosti stanovit povinnosti vysílat („must-carry“) a začlenit tak OM do vnitrostátního práva. Povinnosti vysílat by měly být přiměřené vzhledem k jasně definovaným cílům obecného zájmu. Tyto cíle zahrnují mimo jiné svobodu projevu, pluralitu médií, kulturní a jazykovou rozmanitost a sociální začlenění.

Kulturní rozmanitost a pluralita médií mohou být využívány vnitrostátními orgány při

hodnocení toho, zda je třeba, aby provozovatelé zahrnuli do svých sítí zvláštní vysílací služby. V digitalizovaném prostředí je také důležité zajistit, aby nástroje jako „Electronic Programming Guides“ zahrnovaly ve svých záznamech OM, která jsou k dispozici. **Proto by regulační orgány EU a členských států měly začít používat tuto terminologii za účelem odůvodnění přidělení rozhlasových frekvencí OM a jejich zahrnutí do digitalizovaného prostředí, včetně následného přechodu na digitální technologie.**

V tomto ohledu by mělo být zmíněno, že náklady na přechod z analogového na digitální vysílání značně zatěžují činnosti OM.

6. *Financování OM*

Finanční zdroje OM se hodně liší, ale obecně nejsou příliš četné. Financování v EU může představovat důležitý zdroj příjmů. Díky skutečnosti, že odvětví je různorodé a výhody OM jsou rozšířené, může odvětví těžit z řady fondů EU, jako je Evropský fond pro regionální rozvoj, Evropský sociální fond, program celoživotního učení a další.

Nicméně pouze menšina v odvětví disponuje znalostmi a zkušenostmi, jak žádat a čerpat podporu EU. Na druhé straně si úředníci zodpovědní za financování nejsou vědomi rozsahu potenciálu OM.

Proto existují možnosti dalšího začlenění konceptu OM do budoucích podpůrných činností EU. Informace o uplatňování stávajícího financování EU by měly být rozšiřovány prostřednictvím internetových zdrojů EU věnovaných OM.

7. *Organizace a zastupování odvětví na úrovni EU*

Nepřítomnost jakékoli zmínky ohledně OM v dokumentech EU je jasnou známkou toho, že odvětví chybí napojení na zákonodárce a administrátory na evropské úrovni.

Probíhající revize evropských telekomunikačních pravidel je pro toto odvětví významnou příležitostí, aby zvýšilo intenzitu svého podílu na diskusi. Totéž platí i pro zamýšlenou veřejnou konzultaci o ukazatelích plurality médií. **Přínos OM pro uskutečňování cílů EU je dobrým argumentem, který by Komise měla vzít v úvahu při podpoře účasti tohoto odvětví v dialogu na evropské úrovni.**

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	2.6.2008
Výsledek závěrečného hlasování	+: 20 -: 1 0: 0
Členové přítomní při závěrečném hlasování	Katerina Batzeli, Ivo Belet, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Claire Gibault, Lissy Gröner, Luis Herrero-Tejedor, Ruth Hieronymi, Mikel Irujo Amezaga, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Doris Pack, Christa Prets, Karin Resetarits, Pál Schmitt, Helga Trüpel, Thomas Wise
Náhradník(ci) přítomný(i) při závěrečném hlasování	Victor Boștinaru, Gyula Hegyi, Elisabeth Morin, Ewa Tomaszewska